

สารบัญ

เรียกแม่เถอะลูก

บทที่ 01

ขอโทษที่เสียมารยาท

บทที่ 02

เกรงใจเค้าบ้าง

บทที่ 03

ขอประทานโทษนะคะ

บทที่ 04

สบายๆ อย่าคิดมาก

บทที่ 05

P.2

P.22

P.42

P.60

P.78

บทสนทนา ที่ 1

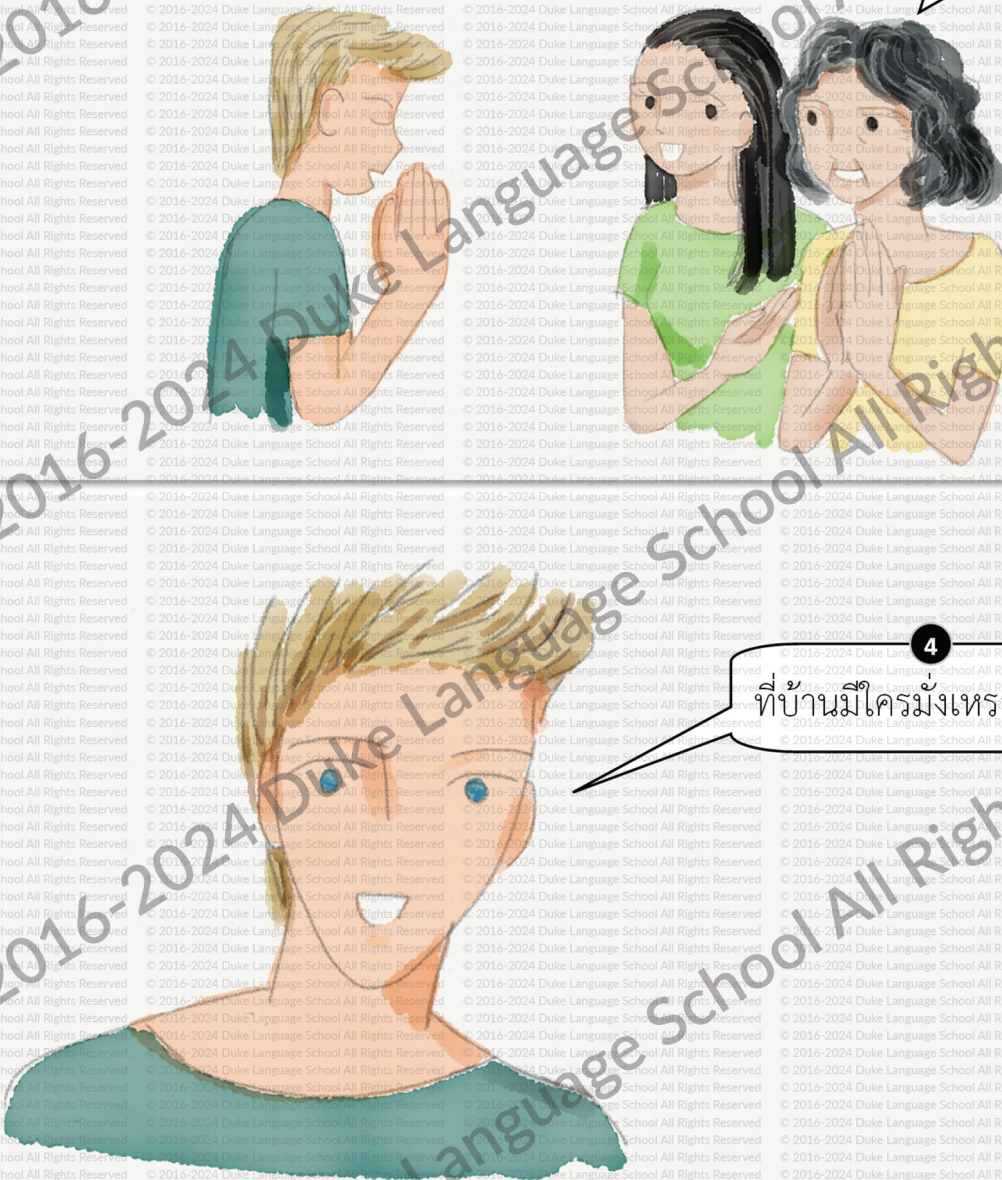
หลังจากที่คบกันมาได้สักพัก ดาวก็พาโทบี้ไปรู้จักกับครอบครัวของตัวเองที่บ้านของแม่ดาว โทบี้ยังไม่เคยได้เจอกับครอบครัวคนไทยเลยสักครั้ง

สวัสดีครับคุณเดือน
ผมชื่อโทบี้ครับ

จะแนะนำให้คุณรู้จักนะ นี่แม่ของดาว ชื่อเดือน

เรียกแม่เถอะลูก แม่รู้จักเราแล้วละ
ดาวเค้าพูดถึงเราเป็นประจำเลย

ที่บ้านมีใครมั่งเหรอครับ?

พักด้วยกันก่อน

1. ครอบครัวของคุณมีทั้งหมดกี่คน? ใครบ้าง? ตอนนี้อยู่ที่ไหน? ทำอะไร?
2. ปู่ย่าตายายของคุณยังมีชีวิตอยู่ไหม? คุณสนิทกับพวกเขาหรือเปล่า?
3. คุณเคยพบกับครอบครัวคนไทยหรือไม่? พวกเขาเป็นใคร? พบกันที่ไหน?
4. ที่ประเทศของคุณมีวิธีเรียกคนแบบอื่นๆ นอกจากคำสรรพนามหรือไม่? เช่นอะไรบ้าง?
5. คุณเคยมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สรรพนามในภาษาไทยหรือไม่?

ประโยคที่น่าสนใจ

๑. ...แต่... “only (do/be something and nothing else)”
  - ๑ เขาเป็นมังสวิรัต เขากินแต่ผัก
  - ๑ สวยแต่หน้าตา แต่นิสัยไม่ดี
๒. ...ไม่น่า...เลย “shouldn't have (done something)”
  - ๑ เราไม่น่าไปงานปาร์ตี้เลย ไม่สนุก
  - ๑ ไม่น่ารีบซื้อเลย เจอของดีกว่า ถูกกว่าด้วย
๓. (ก็) ไม่แปลกอะไร “it is not unusual/strange”
  - ๑ ลูกไม่อ่านหนังสือ ก็ไม่แปลกอะไรที่จะสอบตก
  - ๑ เป็นคนไทยแล้วชอบกินเผ็ด มันก็ไม่แปลกอะไร
๔. ถึงแม้ว่า...ก็ตาม “even though...” “despite...”
  - ๑ เขาก็พยายามฝึกพูดภาษาไทยทุกวัน ถึงแม้ว่าภาษาไทยจะยากก็ตาม
  - ๑ ถึงแม้จะเกิดโรซันก็ตาม ผมก็จะรักคุณ
๕. ...จะดีกว่า “it's better (to..., if..., etc.)”
  - ๑ มันคงจะดีกว่าถ้าทุกคนเข้าใจกัน
  - ๑ คุณเลิกสูบบุหรี่มันจะดีกว่านะ

เล่าให้เราฟัง

เขียนสุนทรพจน์ (speech) ความยาวประมาณ 3-5 นาที โดยเลือกหัวข้อมา

1 หัวข้อจาก 3 หัวข้อที่กำหนดให้ นำมาอ่านให้ทุกคนในห้องฟัง จากนั้นตอบ

คำถามของเพื่อนร่วมชั้นเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน

“ชีวิตในวัยเด็กของคุณ”

“คุณคิดว่าการใช้คำเรียกญาติ(กับคนอื่น)มีข้อดีข้อเสียอย่างไร”

“ถ้าคุณต้องแต่งงานเข้าไปในครอบครัวไทย คุณจะเตรียมตัวอย่างไร”

ความอาวุโส

ความอาวุโสมีความสำคัญมากในสังคมไทย ผู้ที่อายุน้อยกว่าจะต้องให้ความเคารพผู้ที่อายุ

มากกว่า เราสามารถแสดงความเคารพได้หลายวิธี อาจทำได้โดยการกระทำหรือคำพูด หนึ่งใน

นั้นคือการใช้คำเรียกในภาษาไทย

โดยปกติแล้ว เวลาคนไทยเรียกผู้ที่อาวุโสกว่าจะต้องใส่คำนำหน้าชื่อที่แสดงความเคารพ

เช่น หากผู้ชายชื่อ “เทพ” มีอายุมากกว่าคุณนิดหน่อย เวลาเรียกเขา คุณอาจจะต้อง

เรียกว่า “พี่เทพ” หรือ หากผู้หญิงชื่อ “ดา” มีอายุพอๆกับแม่ของคุณ คุณอาจจะต้อง

เรียกเขาว่า “น้าดา” หรือ “ป้าดา” และคุณอาจจะต้องใช้ ครับ ค่ะ เวลาคุยกับพวกเขา

ฯลฯ ในขณะที่เวลาเรียกผู้ที่อาวุโสน้อยกว่า คนไทยอาจจะเรียกแค่ชื่อเท่านั้น หรือใช้คำ

ว่า “น้อง” “ลูก” และอาจจะไม่พูดจบประโยคด้วย ครับ ค่ะ

อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ที่เป็นทางการมากๆ เช่น การประชุม การกล่าวสุนทรพจน์

หรือเขียนจดหมายเกี่ยวกับเรื่องงาน เราจำเป็นต้องแสดงความเคารพกับทุกคน และ

หลีกเลี่ยงการใช้คำเรียกญาติ เช่น พี่ น้อง ฯลฯ เพื่อนสนิทสองคนอาจจะต้องเรียกกันว่า

“คุณ” ในที่ประชุมเพื่อความสะดวก หรือเวลาคุยกับคนแปลกหน้า เราอาจจะไม่ควรเรียก

เขาว่า “น้อง” ถึงแม้ว่าอีกฝ่ายจะอายุน้อยกว่าก็ตาม เพราะบางคนอาจจะไม่ชอบที่คนไม่

รู้จักมาพูดคุยเหมือนสนิทกัน ซึ่งเป็นการเสียมารยาท ควรเรียกว่า “คุณ” จะดีกว่า

พักด้วยกันก่อน

1. คุณคิดว่าตัวเองเข้าไจระบบอาวุโสของไทยหรือไม่? เข้าใจว่าจะอะไร?

2. คุณเคยเจอปัญหาเกี่ยวกับระบบอาวุโส ทั้งที่ประเทศไทยและต่างประเทศไหม?

3. ที่ประเทศของคุณมีระบบอาวุโสหรืออะไรที่คล้ายกันหรือเปล่า?

ประโยคที่น่าสนใจ

๑. ...เฉยๆ “only (and nothing else)”

๑ ผมไม่มีเงินซื้อของ แคมาเดินดูที่ห้างเฉยๆ ๑ เราเป็นเพื่อนกันเฉยๆ ไม่ใช่แฟนกัน

๒. สามารถ...ได้ (formal) “can, it is possible to”

๑ ขอโทษค่ะ คุณไม่สามารถเข้าประเทศได้ เพราะว่าชื่ออยู่ในแบล็คลิสต์

๑ นักดนตรีคนนั้นสามารถปิดตาเล่นเปียโนได้

๓. ในขณะที่... “during, meanwhile”

๑ ในขณะที่คุณหลินตั้งใจฟังครู คุณอเล็กซ์ก็เล่นแต่มือถือตลอดเวลา

๑ กรรมาธิบดีโทรศัพท์ในขณะที่ดูหนัง

๔. ถือเป็น (อะไร), ถือว่า (อย่างไร) “considered as, regarded as”

๑ สิงคโปร์ถือเป็นเมืองที่มีความสะอาดมากที่สุดในเมืองหนึ่งของโลก

๑ ถ้านักเรียนไม่มาสอบ ถือว่าคุณไม่ผ่านนะครับ

๕. ขึ้นอยู่กับ... “depends on (the conditions)”

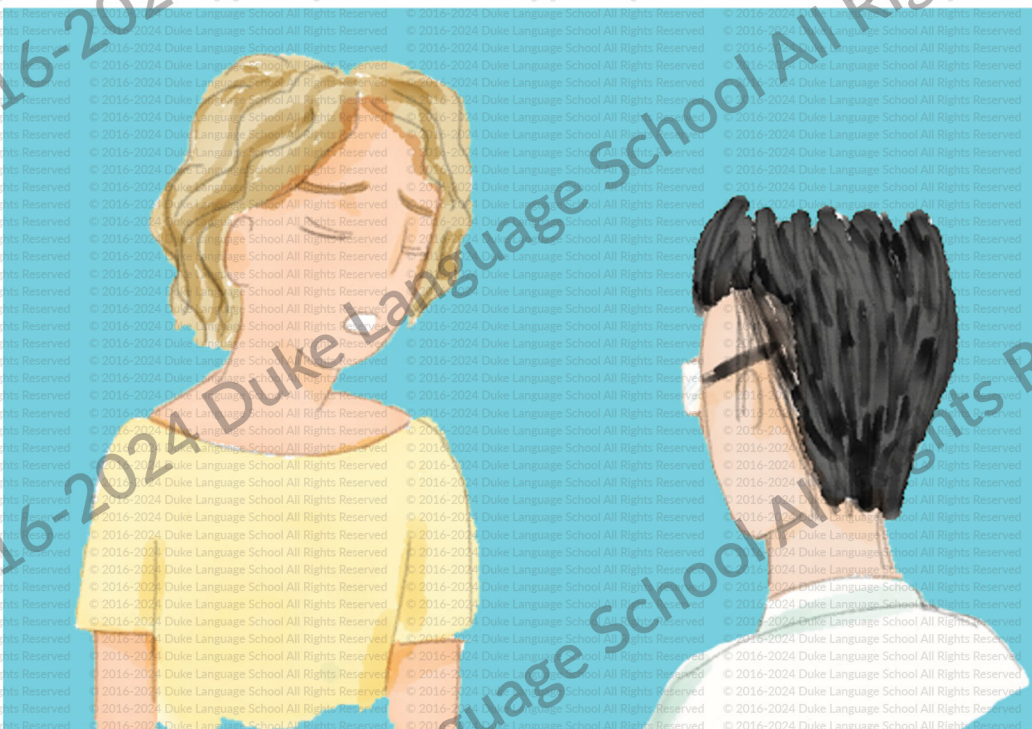
๑ เราจะไปหรือไม่ไปเที่ยวขึ้นอยู่กับอากาศในวันนี้

๑ อยากให้ใครเป็นผู้นำ มันขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของคน

2

ขอโทษที่เสียมารยาท

ในบทนี้ เราจะคุยกันเรื่อง:

- ฐานะทางสังคมและความสุภาพ
- การใช้คำเรียกขานที่เหมาะสม
- สรรพนามในภาษาไทย

ฐานะทางสังคม

ในประเทศไทย คนไทยจะปฏิบัติต่อบุคคลแต่ละคนอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางสังคมของ

คนคนนั้น คำว่า “ฐานะทางสังคม” หมายถึงว่า คนนั้นเป็นใคร อยู่ตรงไหนในประเทศไทย

ได้รับความนับถือมากแค่ไหนจากคนอื่น ฯลฯ คนที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่าจะต้องปฏิบัติ

ต่อบุคคลที่มีฐานะสูงกว่าด้วยความเคารพ หากไม่เรียกคนให้ถูกต้องจะถือว่าเป็นเสียมารยาท และ

เป็นไปได้ว่าอาจจะถูกตำหนิได้ ใครจะมีฐานะทางสังคมสูงหรือต่ำนั้น ขึ้นอยู่กับหลาย

อย่าง สามอย่างที่สำคัญมาก ได้แก่ เกียรติ อำนาจ และ ความอาวุโส

โดยปกติ เกียรติ จะมาจากความสำเร็จในชีวิตหรือการทำงาน ตัวอย่างของผู้ที่ถือว่ามี

เกียรติ เช่น ครูอาจารย์ หมอ ทหารชั้นสูง นักการเมือง ผู้ได้รับการศึกษาชั้นสูง เช่นระดับ

ปริญญาเอก หมอคู่กัน เราจะเรียกบุคคลเหล่านี้ด้วยชื่ออาชีพหรือสิ่งที่สร้างเกียรติ

ให้กับคนคนนั้น แล้วตามด้วยชื่อตัว เช่น ครูก็ ก อาจารย์อาทิทย์ คุณหมอวิชัย ดอกเตอร์

สมศรี ท่านนายกสมบัติ พลเอกมานิชย์ ฯลฯ

ผู้ที่มี อำนาจ คือผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่าเราในองค์กร หรือมีอำนาจที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ

ชีวิตของเราได้ทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง หัวหน้า

และลูกน้อง ตำรวจและประชาชนทั่วไป เป็นต้น เราจะเรียกบุคคลเหล่านี้ด้วยชื่อตำแหน่ง

(โดยปกติจะไม่ใส่ชื่อ) เช่น ท่านประธาน หัวหน้า คุณตำรวจ คุณเจ้าหน้าที่ ฯลฯ และจะไม่

เรียก คุณ เฉยๆ เพราะอาจดูเหมือนกับว่า “เป็นการทำทนายอำนาจของเขาได้

อย่างที่เรารู้จักกันแล้วในบทที่ 1 ว่า” เราจะต้องแสดงความนับถือผู้อาวุโสกว่าโดยการให้

คำเรียกญาติ เช่น พี่ ปู่ น้า แก้ว ป้า แซ่ม ลุง ตี ยายแดง ตาบุญ ฯลฯ เราจะเรียกผู้อาวุโสว่า

คุณ ในสถานการณ์ที่เป็นทางการเท่านั้น

บทสนทนา ที่ 2

ในตอนพักกลางวัน คานกับอาทิตย์ลงจากโรงเรียนไปซื้อข้าวด้วยกัน

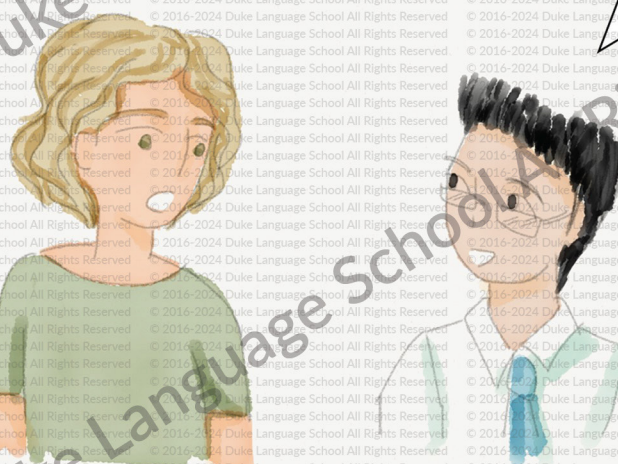
1 คุณครับ ผมขอน้ำมะนาวแก้วหนึ่งครับ

2 อ๋อ ไม่ต้องสุภาพมากหรอกค่า
เรียก ป้า ก็พอแล้ว

3 ครูอาทิตย์ครับ ผมเรียกแม่ว่า
คุณ ไม่ได้เหรอครับ

4 คำว่า คุณ บางทีมันก็เป็นทางการมาก
เกินไปครับ บางคนก็ไม่ชอบ ตามใจป้า
เค้าเถอะครับ

เรียนจากรูป

คุณ	นาง	นางสาว	แม่	พี่
ผม		○	○	ใช้ได้ในเกือบทุกสถานการณ์
ฉัน, ขึ้น		×		อาจฟังไม่ลืภาพถ้าน้ำเสียงไม่ดี ผู้ชายใช้ในบางกรณี โดยเฉพาะ
ดิฉัน, ดิฉัน	(ส่วนใหญ่)	(บางครั้ง)	○○	○ × เป็นทางการมาก ไม่ควรใช้กับเพื่อนและคนรัก
เรา		×	○	อาจจะหมายความว่า “I” หรือ “we” ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์
หนู		×	○	ผู้หญิงมักจะใช้กับคนที่อาวุโสกว่า
กู		×	×	หยาบคาย ส่วนมากใช้ในในกลุ่มเพื่อนผู้ชายที่สนิทกัน แต่สมัยนี้
	(ส่วนใหญ่)	×	×	

you	นาง	ทางการ	นางสาว	แม่	พี่
คุณ		○	○	○	สรรพนามสุภาพที่ใช้บ่อยที่สุด แต่ไม่ควรใช้เรียกเพื่อนที่อายุพอๆ กันหรือเด็กกว่า หรือเรียกคนที่มาอาชีพที่มีเกียรติ
เธอ		×	×	○	ใช้ในนิยายหรือเพลงมากกว่าภาษาพูด อาจฟังดูไม่เคารพ ส่วนใหญ่ผู้หญิงเป็นคนใช้
นาย		×	×	○	ใช้เรียกผู้ชายเท่านั้น ปกติใช้กับคนที่ฐานะทางสังคมเท่ากัน
แก		×	×	×	ไม่สุภาพ ใช้ในกลุ่มเพื่อนผู้ชายหรือผู้หญิง
เรา		×	×	○	คำเรียกเอ็นดู คนอาวุโสใช้เรียกคนอายุน้อยกว่า
หนู		×	×	○	คำเรียกเอ็นดู ใช้เรียกเด็กเล็ก
ท่าน		○○	○○	○○	คำยกย่อง คล้ายกับ “Sir” หรือ “Madame” ในภาษาอังกฤษ
มึง		×	×	×	หยาบคาย ส่วนมากใช้ในในกลุ่มเพื่อนผู้ชายที่สนิทกัน แต่สมัยนี้
	(ส่วนใหญ่)	×	×	×	

คำศัพท์จากบทสนทนา

แจ้ง

to report, to inform

นิติบุคคล

juristic office

ช่างประปา

plumber

น้ำไม่ไหล

no running water

ใช้อารมณ์

to express frustration, anger

จัดการ

to manage, to deal (with a problem)

ต่อว่า

to complain

พิกัดยากขึ้นก่อน

1. คริสมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นที่คอนโด?

2. ตอนแรกเขาทำอะไร? แล้วคนที่มีนิติบุคคลมีปฏิกิริยา (reaction) อย่างไร?

3. คุณคิดว่านั่นเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ดีหรือไม่? เพราะอะไร?

4. เจนแนะนำคริสว่าอย่างไร? คุณเห็นด้วยกับเจนหรือไม่?

5. หลังจากนั้น คริสทำอะไร? แล้วเกิดอะไรขึ้นคราวนี้?

ต่อหน้า

in the presence of sb

ลูกน้อง

subordinate; people in one's command

เสียหน้า

to lose face

เกรงใจ

to be considerate to other people's feeling

ด่วน

urgent, emergency

ตาม

to fetch sb, to follow up

พักด้วยกันก่อน

1. “หน้า” คืออะไร? สำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร? จงอธิบาย

2. จากเรื่อง คนไทยอาจจะรู้สึกเสียหน้าเมื่อไหร่บ้าง?

3. เราทำอะไรได้บ้างเพื่อรักษาหน้าของอีกฝ่ายในระหว่างมีปัญหา?

4. ประเทศคุณมีวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหน้าหรือไม่? เล่าให้ฟังหน่อย

5. วัฒนธรรมเกี่ยวกับหน้าแบบนี้อาจจะสร้างปัญหาอะไรได้บ้าง?

ประโยคที่น่าสนใจ

๑. เตี่ย... “to be going to (do something in the near future)”
  - ๑. เตี่ยเราไปเที่ยวผับกันมัย
  - ๑. เตี่ยผณักคงจะตกแล้ว
๒. (ไม่)...สักเท่าไร “not very...” “not really...”
  - ๑. สำหรับคนจีน ภาษาไทยไม่ยากสักเท่าไร
  - ๑. เค้าโกหกไม่เก่งสักเท่าไร
๓. ทั้ง + {cl.f} “the entire...” “all...”
  - ๑. รูกินไก่ทั้งตัว
  - ๑. วันนี้นักเรียนทั้งห้องไม่มา
๔. ยอม (ทำ...) “to agree (to do something, usually against one’s will)”
  - ๑. โอเค ฉันยอมไปเที่ยวกับเธอก็ได้
  - ๑. ฉันพยายามอธิบายเท่าไรเขาก็ไม่ยอมฟัง

ความเกรงใจ

“เกรงใจ” แปลตรงๆ หมายความว่า “หัวใจที่กลัว” ความกลัวที่ว้าว คือ กลัวที่จะทำให้อื่นเสียหน้า หรือ กลัวที่จะทำให้อื่นเดือดร้อน ความเกรงใจเป็นหัวใจสำคัญของวัฒนธรรมไทยซึ่งคนไทยจำนวนมากจะยึดถือในการอยู่ด้วยกันในสังคม อย่างไรก็ตาม ความเกรงใจในบริบทของวัฒนธรรมไทยอาจจะผิดไปจากสิ่งที่คนต่างชาติคิดไว้ บ่อยครั้งที่คนไทยมักจะทำอะไรที่คนต่างชาติไม่เข้าใจเนื่องจากความเกรงใจ เพราะฉะนั้น หากนักเรียนเข้าใจแนวความคิดนี้ นักเรียนจะเข้าใจคนไทยได้มากขึ้น

จากบทสนทนาที่ 1 ในบทนี้ เจนบอกกับคริสว่าให้ระมัดระวังคำพูดของตนเอง เพราะเขากำลังคิดว่าผู้จัดการฝ่ายนิติบุคคลของคอนโดอย่างรุนแรงต่อหน้าลูกน้องของเธอ ทำให้เธอเสียหน้าอย่างมาก ถึงแม้ว่าคริสจะเป็นฝ่ายถูก แต่ผู้จัดการรู้สึกว่าจะต้องรักษาหน้าตัวเองเอาไว้เพื่อให้ ลูกน้องยังเคารพเธออยู่ เธอจึงจำเป็นต้องพูดไม่ตลกกลับ แต่เมื่อคริสไปขอโทษเธอในภายหลัง เธอจึงยอมอ่อนลง และยอมรับความผิดตัวเองในที่สุด

และจากบทสนทนาที่ 2 ที่ช่างประปาไม่รับเงินจากคริส ไม่ใช่เพราะ เขาไม่อยากจะเงิน แต่เป็นเพราะเขาไม่ยอมให้คริสคิดว่าเขาเป็นคนโลภ ใครให้เงินก็เอาโดยที่ไม่มีความเกรงใจ ซึ่งเป็นการกระทำที่คนไทยถือว่าเสียมารยาทเป็นอย่างมาก เขาจึงปฏิเสธไม่รับในตอนแรก สิ่งที่คริสควรจะทำคือพยายามให้เงินเขา ไม่ใช่ปิดประตูใส่หน้า ของช่างประปา การเข้าใจแนวคิดความเกรงใจของไไทยนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และนักเรียนอาจต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ แต่ขอให้พยายามให้ดีที่สุด เพื่อการใช้ชีวิตที่ราบรื่นในประเทศไทย

คำศัพท์เพิ่มเติม

คำศัพท์จากบทสนทนา

แหม

(mainly used by female) “Oh wow!”

ไม่ได้เจอกันมานาน

“Long time no see.”

น้ำหนัก

weight

เท่าเดิม

same as before

พักด้วยกันก่อน

1. อีโรมีไปร้านนี้บ่อยแค่ไหน? จงอธิบาย

2. ช่างคิดว่าเกิดอะไรขึ้นเกี่ยวกับตัวอีโรมี? อีโรตอบว่าอะไร?

3. จากนั้น พวกเขาคุยกันเกี่ยวกับใคร และคนคนนั้นทำอะไรอยู่ตอนนั้น?

4. คำถามอะไรที่ทำให้อีโรมีไม่ค่อยสบายใจ? อีโรมีทำอะไรอย่าง?

5. คุณคิดว่าช่างตัดผมรู้เรื่องส่วนตัวอีโรมีมากแค่ไหน? ทำไมคุณถึงคิดแบบนั้น?

6. คุณจะรู้สึกอย่างไรเมื่อถูกถามคำถามแบบนี้?

ทำงานหนัก

to work hard

เงินเดือน

salary

พูดถึง

to mention

ไม่เป็นไร

ความหมายโดยตรงของ “ไม่เป็นไร” คือ ไม่มีปัญหา ไม่ใช่เรื่องใหญ่ ไม่ต้องใส่ใจ และ เรา

สามารถใช้ “ไม่เป็นไร” ได้ในหลายสถานการณ์ เช่น ตอบรับคำขอบคุณหรือคำขอโทษ

ปฏิเสธข้อเสนอกับคนอื่น ปลอบใจคนที่กำลังเสียใจ ใช้แสดงออกว่าผู้พูดไม่คิดมาก

เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ และในกรณีอื่นๆ อีกมากมาย

ที่สำคัญที่สุด “ไม่เป็นไร” ไม่ได้เป็นแค่ลีลาภาษาไทยเท่านั้น แต่มันยัง เป็นวัฒนธรรม

และทัศนคติของคนไทยจำนวนมากอีกด้วย อย่างที่เราทุกคนก็รู้ว่า วัฒนธรรมการรักษา

หน้าและความเกรงใจเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการใช้ชีวิตในสังคมไทยให้อย่างสงบสุข คน

ไทยจึงมักจะเลี่ยงการเผชิญหน้าให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ คำว่า “ไม่เป็นไร” จึงถูกใช้บ่อย

ในสังคมไทยด้วยเหตุผลนี้

ในทางกลับกัน บ่อยครั้งที่เรายอมที่จะยกโทษให้คนอื่นโดยพูดว่า “ไม่เป็นไร” ถึงแม้ว่าใน

ใจจะยังไม่พร้อมที่จะยกโทษให้ก็ตาม แต่ต้องทำเพราะไม่อยากมีปัญหา เช่น เวลาสั่ง

อาหารที่ร้านแล้วพนักงานทำอาหารมาผิด คนไทยหลายคนเลือกที่จะไม่สั่งให้ทำใหม่ พูด

ว่า “ไม่เป็นไร” และยอมกินอาหารที่ทำมาผิดนั้นเนื่องจากไม่อยากทำให้ที่ร้านเสียหน้า

หรือ หัวหน้าที่บริษัทขอรับรองให้มาทำงานในวันเสาร์ แม้ว่าตัวเองจะมีแผนอยู่แล้วก็ตาม แต่

ก็ไม่อยากปฏิเสธ จึงพูดว่า “ไม่เป็นไร” และรับปากว่าจะมา เนื่องจากเกรงใจหัวหน้าของ

ตนเอง อาจเรียกได้ว่านี่เป็นด้านที่ไม่ดีของทัศนคติ “ไม่เป็นไร” ของไทย

แน่นอนว่าทุกวัฒนธรรมมีสิ่งที่ดีงามและมีปัญหาที่ควรจะต้องแก้ไข ไม่มีสังคมใดในโลกที่ทุก

อย่างสมบูรณ์แบบ “ไม่เป็นไร” ก็เป็นหนึ่งในสิ่งนั้น สิ่งที่สำคัญคือการรู้ว่า เมื่อไหร่เราควร

จะยอมให้อภัย เมื่อไหร่ต้องเรียกร้องความยุติธรรมให้ตัวเอง

เรียนจากรูป

รองทรง

ผมสไลด์

หน้าม้า

เปิดข้าง

ผมบ๊อบ

ชอยสั้น

ผมตัด

ผมมัด

หัวล้าน

05

สบายๆ อย่างคิดมาก

ในบทนี้ เราจะคุยกันเรื่อง:

- ทักษะที่ช่วยลดหยุนได้ของคนไทย
- การทำผิดกฎ
- คนกันเองและเส้นสาย

พักด้วยกันก่อน

1. ยกตัวอย่างการกระทำอย่างอื่นที่แสดงออกถึงความ “สบายๆ” ของคนไทย
2. คุณมีประสบการณ์ส่วนตัวเกี่ยวกับความ “สบายๆ” นี้หรือไม่? เล่าให้ฟังหน่อย
3. คุณคิดว่าข้อดีข้อเสียของทัศนคตินี้มีอะไรบ้าง? จงออกความเห็นอย่างสุภาพ
4. คุณคิดว่าในฐานะคนต่างชาติในไทย คุณควรจะทำอย่างไรกับเรื่องนี้?
5. สังคมในประเทศของคุณเคร่งครัดหรือสบายๆ? อธิบายให้ฟังหน่อย

ประโยคที่น่าสนใจ

๑. (subj.) ก็แค่ (v.) “(one) only needs to...”
  - ๑ เธอก็แค่พูดความจริงกับเค้า เค้าก็จะยกโทษให้แน่ๆ
  - ๑ ถ้าคอมมีปัญหา เราก็แค่กดปุ่มรีเซ็ตตัวเท่านั้นเอง
๒. ไม่...สิ (when advising someone not to do something)
  - ๑ ไม่ทำแบบนี้สิลูก มันไม่ดีนะ
  - ๑ คุณต้องไม่รีบตัดสินใจสิ คิดดีๆ ก่อน
๓. ไม่...ซักรีด “not even in the least bit”
  - ๑ ห้องที่นี่ไม่สวยซักรีด ฉันไม่อยากพักหรอก
  - ๑ หนูไม่เคยอยากจะรู้จักกับเขาเลยซักรีด แต่เขาตามจีบทุกวัน
๔. ในแง่... “in the viewpoint of...” “in the sense of...”
  - ๑ การโกหกแบบนี้ไม่ผิดกฎหมาย แต่ในแง่ศีลธรรมมันทำให้คนอื่นต้องเดือดร้อน
  - ๑ ในแง่ความหมายแล้ว คำคำนี้แปลเป็นภาษาอังกฤษได้หลายอย่างมาก

คนกันเองและเส้นสาย

ในวัฒนธรรมไหนๆ ก็ไม่ใช่เรื่องแปลกที่คนรู้จักกันมักจะปฏิบัติต่อกันดีกว่าและให้อภิสิทธิ์

กันมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่รู้จัก อย่างไรก็ตาม สำหรับในประเทศไทยแล้ว

แนวคิดเช่นนี้มีอยู่มากในทุกวงการ ทุกชนชั้น และทุกสายงาน ในบางกรณีถึงขนาดที่

ละเลยกฎและกฎหมายต่างๆ ได้ อาจจะด้วยความเชื่อใจ หรืออาจจะด้วยความเกรงใจ

เหมือนอย่างในบทสนทนาที่เราอ่าน ดาวได้ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างเขากับแนมาเป็น

เครื่องมือเพื่อต่อรองขอเลื่อนเวลาจ่ายค่ามัดจำ โดยดาวใช้คำพูดว่า “เราเป็นคนกันเอง”

ซึ่งทำให้แนรู้สีกว่าตนเองปฏิเสธดาวไม่ได้เพราะอาจจะทำให้ดาวผิดหวัง ถึงแม้ว่าอาจจะ

มีความเสี่ยงก็ตาม แต่แนก็เชื่อใจดาวว่าดาวจะรักษาสัญญาที่เขาให้ไว้เพราะว่าทั้งสองคน

“เป็นคนกันเอง” ด้วยเช่นกัน

อีกหนึ่งวัฒนธรรมทางสังคมไทยที่น่าสนใจ คือ “เส้นสาย” (หรือเรียกสั้นๆ ว่า “เส้น”) ใน

การทำอะไรบางอย่าง เช่น การสมัครเข้าทำงานหรือเข้าเรียน การตกลงธุรกิจ หรือการขอ

อนุมัติในการทำเรื่องต่างๆ คนที่รู้จักคนที่มีอำนาจในการตัดสินใจอาจจะมีโอกาสใน

ความสำเร็จมากกว่าคนที่ไม่รู้จักใคร เราพูดเป็นภาษาไทยว่า “คนมีเส้น” และคนมีเส้นก็

มักจะให้ของขวัญหรือเงินกับคนที่มีอำนาจนั้นเป็น “สินบน” เป็นการขอบคุณที่ช่วยเหลือ

แน่นอนว่า เรื่องนี้มีอยู่ทั่วโลกเกือบทุกประเทศ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในสังคมไทย

จนสร้างปัญหาหลายๆ อย่าง เช่น ความไม่เท่าเทียมกัน คอร์รัปชัน ความเห็นแก่พวกพ้อง

เป็นต้น ปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขจนทุกวันนี้